

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. V. Quæsita practica de contributionibus, vectigalibus & horum defraudatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

Mercatotum: Unde hoc titulo eis non sit major injuria, quam Principi elocanti, ita eit, Wading, ex communi.

Censo quarto cum Molin, *Disp. 674.*, post defraudatum telonium etiam exactum, et si intervenislet mendacium, aut perjurium in occultandis mercibus C proinde peccasset in primo casu contra veracitatem in secundo mortaliter contra religionem) Si pœnitens sibi certo, aut probabilititer persuaderet in tanta exactiōnū multitudine esse aliquam iniquam, quam ipse solvit, aut eatum multitudinem esse nimiam, vel se attentā qualitate sua personæ & negotiorum in reliquis non defraudatis tributis competenter contribuisse ad publicas necessitates, non esse co-

gendum ad restitutionem, sed dissimilandum, nè multis præcludatur via salutis, quia etsi moniti à confessarijs, non restituerent cum incursu æternæ damnationis, Hoc Molinæ Consilium semper sibi maximè complicuisse fatetur Card. Lug. à n. 43 & seq.

Concludo hunc §. verbis Laymani cautissimi in moralibus Theologi L. 3; tract. 3. p. 1. c. 3. n. 5. in fine: Cum tot conditions ad Justitiam Vectigalis, aut tributi noviter impositi, vel aucti requirantur, non facile in conscientia foro ad faciendam restitutionem condemnandos esse defraudantes, nisi satis constet de exactiōni justitia, & necessitate,

§. V.

Quæsta Practica de Contributionibus, Vectigalibus & horum defraudatione.

198. **Q**uæres primò quid Consiliarijs principum observandum circa tributa nova, ac vetera extraordinariè imposta? quid officialibus tributorum executoribus existente publico dubio de justitia tributi? *Resp.* Primò sequentia à Consiliarijs observanda. Primò non posse consulere novorum impositionem, quæ sunt dubiæ justitiae, aut probabilius inusta; quia Princeps talia tributa nequit justè exigere per n. 191. ergo nec consiliarij suadere. Secundò debent veterum cassationem consulere, dum causa eorum finalis publicæ utilitatis, & necessitatis cessavit,

Tertiò videant, ut Princeps gratiales pensiones retrahat, ut abstineat à nova contributione, publicæ eam necessitates sunt præferenda privatis necessitatibus gratiosis, nec plebs potest onerari, ut privatis aliquibus benè sit: quare pensiones certis concessæ ex causa remunerationis habent inclusam conditionem; hanc, nisi publicum bonum exigat oppositum. Ita Diana Coordinatus tom. 7. tract. 8. *Resp.* 13. Vide August. Michel Theol. Canonico. Mor. to. 1. tr. 3. p. 1. §. 6. punct. 6. Verb. de Judice n. 5. ubi docet de Consiliarijs Curiarum Judicialium Assessorebus, coram

ram quibus agitantur causæ inter Principē, & ejus fiduciam ac subditos, quod sint veri Jūdices caularum, proinde teneantur sicut veri judices sequi probabiliores sententias: econtra consiliarij Intimi sint ut Medici salutis publicæ, & ideo sequi debeant sententias, quales sequi debent Medici circa medicinas. Ex his.

Infero cum Cit. Diana quod gubernatores Provinciarum præfato modo debeat interpretari Principis intentionem, proinde suspendere executiones gratiales, Principemque informare, dum nova impositiones penitus subditos enervant. Secundò dum Princeps assignat, aut petit nova donativa tenentur impossibilitatem vitium, quā vident Provincias laborare absque respectu humano exhibere.

Resp. Secundò ad Quæstionem, quamdia officiales jussi exigere contribu-
tiones non sunt moraliter certi de illarum
injustitia, si commode nequeunt decli-
nare officium, licite posse exigere quis
debent præsumere justitiam cause ex parte
Principis, cum ad eos non spectet ex-
amen justitiae, sicut ad Consiliarios, Laym,
n. 6, subdens exæctores posse dissimulare
cum pauperibus, qui solvere non possunt.

199. Quæres secundò: An Princeps
possit aliquos eximere à Coartitione, &
partem exemptis correspondentem derivare
in alios? Id ipsum queritur de inferio-
ribus Magistratibus, quibus nec ex pri-
vilegio, nec ex immemoriali consuetudi-
ne competit jus indicendi exactiones.
Resp. Ad Primum affirmativè, quoad be-
ne meritos de Republica, quia ut tales
Princeps remuneretur, spectat ad utilita-
tem publicam: ut tamen exemptorum
portio derivetur in alios, quando post in-
dictam tributum sunt primum exempti,

etsi ab solutè fieri possit, non tamen ex-
pedit, ne ob inæqualitatem animi sub-
ditorum alienentur, sed tunc eam portio-
nen in se suscipiat, Wadingus *Disp. 9.*
dub. 5. ex Baldo & Bartolo. *Resp.* Ad se-
cundum negativè, nisi portiones quibus
exempti onerari deberent ab ipsis Magi-
stratibus compensentur, Ita Cit. Wading.
n. 3. & *4.* ex Paulo de Castro, Jasone &c.
quia inferiores non possunt disponere de
civium bonis, quare cum Principem pri-
vate non possint Summâ justæ petitâ, te-
nentur proportionatè eam inter omnes ci-
ties partiri.

200. Quæres tertio: An Provinciæ
Proceres possint indicere majores
contributiones, quam petat Princeps, &
dum agitur de dandis donativis, sive Prin-
cipi sive ejus Locumtenenti, sive cuivis al-
teri, an sufficiat consensus majoris partis
Provinciæ Procerum, aut requiratur om-
nium?

Resp. Ad primum negativè, quia si
Princeps nequit plus indicere, quam pe-
tit publica necessitas per numerum 189.
minus ejus Ministri, quales sunt Provini-
cia Proceres.

Resp. Ad secundum: Aut donati-
vum dandum Principi est voluntarium, seu
spontaneum, aut involuntarium, sive ir-
remissibiliter dandum: si secundum tale
donativum est duntaxat nominale; re ipsa
autem est tributaria impositio proinde de-
bet habere conditiones adductas à n. 189,
eoque casu sufficit consensus majoris par-
tis in Comitijs Congregatorum; si sit vo-
luntarium, seu penitus liberum, requiri-
tur consensus omnium, ita citatus Dian.
tract. 6. *Ref. 31.* & *Resol. 35.* n. 6. ex
p. 3. tr. 5. *Resol. 78.* ubi testatur quod do-
nativum, de quo agebatur an dandum sit

Pro-

Cc 2

Proregi, fuerit impedimentum defectu consensū unius Parliamentarij, seu consilia-
tij: Ratio est, quia consensus majoris
partis in mere voluntatib; cuiuscunq; dan-
dis nequit ulli comparti præjudicare (cum
nulla supponatur obligatio in subditis,
aliās non esset donativum) quota enim sin-
gulos concernaens debet esse singulis libe-
rā, ut detur, vel non detur, ergo requi-
ritur consensus omnium, quare valet hic
Regula juris Canonici 29. quod omnes
tangit, debet ab omnibus approbari.
De cætero quando jus utrumque est con-
tentum consensu majoris partis, agit de-
rebus quæ competunt pluribus, ut Colle-
gio secūs ut singulis; voluntaria autem
donativa concernunt ut personas singulas
de communitate.

Ex his sponte patet decisio negativa.
An Restantiae hujusmodi ex collectis, seu
contributionibus populi non queunt divi-
di inter ipsos Proceres, debent igitur re-
servari in æratio publico pro futuris pub-
licis necessitatibus.

Patet ulterius Telonarios, aliosque
officiales inscio Principe non posse augere
telonium, aut auctuarium sibi applicare:
excessus enim legitimæ potestatis defectu,
non habet rationem tributi, sed injustæ
extortionis.

201. Quæres quartò: An Telonarij
culpabiliter non exigentes Vestigalia spe-
ciantia ad fiscum, aut ad conductorem
telonij, teneantur in conscientia restitu-
re: Primo negligam summam. Secun-
dò, si deprehendant defraudatores, &
mulctas, quas deprehensi te ipsa incur-
rissent, etiam debeant resarcire. Ter-
tiò, quid si famulus mercatoris transege-
rit cum Gabellario pro florenis v. g. quin-
que dum essent dandi 50. an hoc lucrum
accrescat famulo, aut Mercatori. Quar-

tò si dictus famulus occulter merces vel
per vias occultas subterfugiat telonium,
aut à Gabellario impetrat immunitatem,
cui telonium aliās debitum acquiratur?

Resp. Ad primum affirmativè, quia
ex Justitia commutativa vi sui Officij te-
nentur exigere justa Vestigalia.

Resp. Ad secundum negativè, quia
vi Officij tenentur solum bonum fisci,
aut hujus conductoris defendere, ac asse-
curare, secus ditare, aliunde mulcta non
debetur ante judicis sententiam, nec fi-
scus sive ætrium antecedenter ad eam ac-
quirit ullum jus, Lugo Disp. 37. n. 97.
contra Laym. Molin. &c. acriter repu-
gnantes. Hinc Custodes stipendiati ad
obseruandum, ne per passus occultos de-
clinentur telonia, si culpā suā sinant
transitum, resarcire debent ex Justitia ja-
sturam debiti telonij, secūs mulctā.

Resp. Ad tertium cum Less. Lib. 1.
c. 33. dub. 11. accrescere mercatori, quan-
do iustu suo famulus transigit, famulo ve-
rò, si non jussus transigit, ita ut per
transactionem nolit extinguere jus Gabell-
arij in Vestigal, sed illud in se transfe-
re, tunc enim famulus perinde habet ac-
tertius emendo jus Gabellarij, sed tertius
faceret suam Gabellam, ergo etiam famu-
lus Lugo Disp. 36. n. 50.

Resp. Ad quartum occultando mer-
ces, aut per vias occultas transundo lu-
crum acquiri Domino, quia Dominus
sensit incommodum imminens ex occul-
tatione, &c. ergo etiam debet sentire
commodum, nili famulus in se recipiat
totum periculum, tunc enim lucrum cen-
setur oriri ex speciali industria: si autem
citra occultationem impetrat immunita-
tem à Gabellario, accrescit famulo, quia
impetrando immunitatem acquirit jus
quod habuit Gabellarius. §. VI.